12/05/2025

Патријарх Порфирије: Наша слобода је непроцењиви и највећи дар који смо добили од Бога

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 11. маја 2025. године, у Недељу раслабљеног, на светој Литургији у храму Светог Саве на Врачару

Христос васкрсе! Браћо и сестро, ми знамо и по правилу говоримо да је Бог љубав и да Он из љубави ствара свет и да све што чини у односу на нас – и онда када то разумемо и онда када не разумемо – јесте израз Његове љубави. У исто време, често заборављамо да је љубав друга страна слободе, да је нераскидиво повезана са слободом и да иако Бог хоће да се сви људи спасу и иако је Он Свесилан и Свемогућ и иако је Он љубав, то не значи да ће се сви спасти, тј. то не значи да онај који одбија љубав Божију, који одбија упорно заједницу са Богом, може доћи у загрљај Његов и може остати заувек нераскидиво са Њим сједињен. Да бисмо истински упознали пре свега Бога као љубав и да би Његова љубав постала наша свакодневница, садржај нашега живота, да би Његова љубав постала за нас могућност да се поистоветимо са Њим, неопходно је важно да и ми искорачимо у односу на Њега и, наравно, не пре свега спољашњим држањем правила и заповести

које постоје у Јеванђељу. Јер правила и заповести постоје да би нам били смерница, да би нас упућивали, уколико пре тога у нашем срцу постоји одлука и жеља и опредељење наше да живимо у заједници са Богом и да та правила и те заповести поставимо као путеве свога живота. Јер заповести постоје не да би нас мучиле, закон Божји није нам дат да би нас ограничавао у легитимно исправној употреби талената и дарова које смо добили од Бога, него закон постоји да би нас подсећао на то да постоји црно и бело, да постоје истина и лаж, да постоје врлина и грех и да је нама дато да се опредељујемо за једно или за друго.

Дакле, оно што је семе, што је почетак, што је корен наше заједнице са Богом и оно што нас чини способнима да упознамо Бога, да кренемо ка Њему да Га загрлимо, јесте и наша љубав према Њему и наша слобода која је непроцењиви и највећи дар који смо добили од Бога. Не слобода која се пројављује и показује да чиним оно што ја хоћу, да усклађујем читав свет са правилима које сам ја поставио да буду моја правила и правила које важе за све, него слобода као слободно наше опредељење да нам заповести Божје, да закон Његов, да Његова љубав буду и пут и истина и смисао нашег живота.

И ево, чули смо данас причу из одломка из Јеванђеља од Јована, где се описује један човек који је 38 година био одузет, био болестан и долазио је у бању Витезду, где се једанпут годишње спуштао анђео Господњи у бању и само онај који би први успео да дође до воде, он би том приликом једанпут годишње бивао исцељиван; био би удостојен дара Божјег, дара исцељења. А сваке године, будући да се знало за чудесни догађај који ће се десити, мноштво људи је долазило, надајући се да ће свако од њих бити први који је ушао у бању и који је исцељен. И ево, и овога пута, међу многима је један, који је већ 38 година долазио, али будући да не може да се креће, да нема снаге, иако је код њега постојала жеља да буде здрав, он није могао да буде исцељен, јер није могао да се дотакне први међу многима који су се окупили у тој бањи. Господ, видевши његову упорност, видевши да толико дуго не одустаје од жеље и потребе да буде здрав, да буде исцељен, прилази му. И могао је одмах Господ благодаћу Својом да га исцели, препознавши жељу и потребу овога болесног, међутим, Господ га пита: Хоћеш ли да будеш здрав? Управо због тога, што Он као љубав и као Онај који има силу и моћ да исцели, хоће да покаже да је неизмерно важно да хоћемо заједницу са Богом, да не одустајемо од ње без обзира на препреке, на слабост и на немоћи којима смо често обхрвани; без обзира на грех у којем се налазимо, без обзира на зло којим је испуњено наше срце, без обзира на све, ипак ако у нама постоји семе које се није потпуно изгубило, семе које није потпуно помрачено и није

потпуно потамнило, семе наше жеље да се ишчупамо из мрака и да угледамо светло заједнице са Богом, уколико то у нама постоји, онда никада нисмо без наде и никада нисмо изгубљени, заправо никада нисмо ван домашаја љубави и светости и благодати Божје. И баш због тога што је то неопходно, иако би неко могао рећи да је непристојно, неумесно питање, јер је јасно да човек одузет, који 38 година лежи парализован и долази по исцељење, хоће да буде исцељењен, али из перспективе Божје, из перспективе нашега спасења, Господ хоће да покаже – то је услов без кога се не може. Све друго да имамо, споља посматрано, у свему другом, чак и формално благородном и благочестивом, да смо успешни, уколико у нама не постоји та свест и осећање потребе да нам је Бог потребан, да је потребан Његов загрљај, све је узалуд и изгубљени смо на погрешном путу. На погрешном путу смо, али ако имамо то, ма каква тама била око нас и у нама, постоји не само светло на крају тунела, него у сваком тренутку постоји могућност да предокусимо то светло, да учествујемо у њему, да се наслађујемо светлошћу и радошћу и благодаћу Божјом, наравно са надом да ће се она умножавати и увећавати и у пуноћи доћи другим доласком Христовим у Царству Небеском.

Дакле, Господ хоће читавог човека, хоће да у потпуности будемо здрави и зато не дарује само телесно исцељење, него хоће да покаже да је потребно да овај човек има и унутрашњи духовни вид здрав. Хоће и наше духовно исцељење, хоће да покаже да је читав човек тело и да је читав човек душа, да не можемо посматрати дихотомно из две перспективе ни себе ни друге, него да исцељујући се споља, морамо се исцељивати изнутра и да када се исцељујемо изнутра, тада и споља, тада и телесно постајемо здрави и што је најважније – упознајемо вољу Божју. Отвара нам се духовни вид и постајемо истински здрави. Зато и каже у Блаженствима: Блажени су чисти срцем, јер ће они Бога видети. Зато тиме показује да виђење воље Божје претпоставља нашу слободу, тј. слободу која значи не радити шта хоћу, по палој људској природи, него радити и чинити и мислити и живети у складу са оним што нам Бог открива у Јеванђељу.

Нека би Господ дао да и ми из сваке своје парализе устајемо, да непрестано лечимо себе, чувајући увек бесцен благо, бисер без кога нема спасења, а то је да увек знамо: да без Христа ништа, а са Христом све како бисмо увек са пуним правом и са пуном спознајом шта то значи могли клицати: Христос васкрсе!

spc.rs